

**WZÓR URZĘDOWEGO FORMULARZA ZGŁOSZENIA ZAINTERESOWANIA
PRACAMI NAD PROJEKTEM ZAŁOŻEŃ PROJEKTU USTAWY, PROJEKTEM
USTAWY LUB PROJEKTEM ROZPORZĄDZENIA**

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*		
projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz niektórych innych ustaw (nr UD276 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów) (tytuł projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów albo ministrów)		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa/imię i nazwisko**		
Philip Morris Polska Distribution Sp. z o.o.		
2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**		
Al. Jana Pawła II 196, 31-982 Kraków		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail		
ul. Inflancka 4C; Gdanski Business Center D, 00-189 Warszawa, Mariusz.Staniak@pmi.com		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Adam Siekierski, Dyrektor ds. Relacji Zewnętrznych	ul. Inflancka 4C; Gdanski Business Center D, 00-189 Warszawa
2	Mariusz Staniak, menedżer ds. fiskalnych	ul. Inflancka 4C; Gdanski Business Center D, 00-189 Warszawa
3		
4		
5		

C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY

W imieniu Philip Morris Polska Distribution Sp. z o.o. zgłaszamy zainteresowanie naszej spółki pracami nad opublikowanym projektem ustawy. Jednocześnie chcielibyśmy złożyć następujące uwagi do tego projektu.

Zasadnicze zmiany do ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych sprowadzają się do zmiany przepisów w zakresie utrzymania i funkcjonowania unijnego Systemu Śledzenia Ruchu i Pochodzenia Wyrobów Tytoniowych tzw. system Track&Trace.

I. *Proces aktualizacji danych, wykreślenia oraz dezaktywacji kodów identyfikacyjnych podmiotu gospodarczego, zakładu, maszyn*

Ministerstwo Finansów zaproponowało nowy przepis w art. 10c ust. 6 ustawy tytoniowej dot. aktualizacji danych związanych z kodem identyfikacyjnym zakładu. Zgodnie z nim, w przypadku zmiany adresu zakładu, konieczne jest wystąpienie z wnioskiem o wydanie nowego kodu identyfikacyjnego zakładu, zaś kod identyfikacyjny zakładu dla dotychczasowego adresu zostaje wyrejestrowany. Konieczność aktualizacji danych przez podmioty gospodarcze jest w pełni uzasadniona i obowiązek ten został również uregulowany w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/574 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie norm technicznych dotyczących ustanowienia i funkcjonowania systemu identyfikowalności wyrobów tytoniowych (Dz. Urz. L 96 z 16.4.2018, s. 7, z późn. zm.) (dalej jako „rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/574”). Jednakże konieczność uzyskiwania każdorazowo nowego kodu identyfikacyjnego w przypadku zmiany adresu zakładu jest uregulowaniem nadmiernym, wykraczającym poza ramy dyrektywy TPD, a także w sprzeczności z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/574.

Zgodnie z art. 16 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/574:

„5. O wszelkich zmianach dotyczących informacji przedstawionych w pierwotnym wniosku oraz wszelkich przypadkach zamknięcia zakładu podmiot gospodarczy niezwłocznie informuje dany podmiot wydający identyfikatory, w formie wskazanej w załączniku II rozdział II sekcja 1 pkt 1.5 i 1.6. Wyrejestrowanie kodu identyfikacyjnego zakładu prowadzi do automatycznego wyrejestrowania powiązanych z nim kodów identyfikacyjnych maszyny przez podmiot wydający identyfikatory”.

Zauważyć należy, że rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/574, w załączniku II rozdział II sekcja 1 pkt 1.5 i 1.6, przyjmuje dwie, odrębne od siebie, formy realizacji powyższego obowiązku:

- 1) **1.5 Korekta informacji dotyczących kodu identyfikacyjnego zakładu**, która ma zastosowanie do obowiązku informowania o wszelkich zmianach dotyczących informacji przedstawionych w pierwotnym wniosku;
- 2) **1.6 Wyrejestrowanie kodu identyfikacyjnego zakładu**, w sytuacji informowania o wszelkich przypadkach zamknięcia zakładu podmiot gospodarczy.

Nie jest zrozumiała intencja Ministra Finansów, doprowadzająca do niezastosowania formy informowania o aktualizacji danych zakładu w sposób przewidziany dokładnie w załączniku II rozdział II sekcja 1 pkt 1.5 rozporządzenia wykonawczego. Tym bardziej, że wyrejestrowanie poprzedniego kodu identyfikacyjnego, w istocie skutkować będzie wyrejestrowaniem kodów identyfikacyjnych maszyn, co resort finansów przemilczał (zarówno w projektowanych przepisach, jak i w uzasadnieniu projektu). **Trudno też uznać, że zmiana adresu zakładu (która może wynikać np. ze zmian nazwy ulic, i być całkowicie niezależna od podmiotu gospodarczego) stanowi formę zamknięcia jego zakładu.**

Zaznaczyć należy, że obecny system wdrożony przez podmiot wydający identyfikatory w Polsce, ma wdrożoną funkcjonalność systemową, która pozwala na aktualizację danych adresowych, bez konieczności nadawania nowych kodów identyfikacyjnych zakładu i wyrejestrowania poprzedniego¹. Z technicznego punktu widzenia możliwa jest więc prosta aktualizacja większości danych. Niestety uzasadnienie projektu ustawy nie precyzuje powodu zaproponowanej konstrukcji aktualizacji danych w systemie poprzez wyrejestrowanie dotychczasowego kodu identyfikacyjnego zakładu przez podmiot wydający identyfikatory w Polsce.

Mając na uwadze powyższą niezgodność między projektem ustawy a rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/574, w załączniku II rozdział II sekcja 1, oraz skutków dla kodów identyfikacyjnych maszyn tego zakładu, uznać należy projektowany przepis za nadmiernie obciążający podmioty gospodarcze. Należy w tym miejscu postulować pozostawienie możliwości aktualizacji adresu zakładu w ramach obecnego rozwiązania technicznego – mianowicie korekty informacji dotyczących kodu identyfikacyjnego zakładu, w formie wskazanej w załączniku II rozdział II sekcja 1 pkt 1.5 rozporządzenia wykonawczego.

Istnieją również podstawy co do konieczności uregulowania możliwości dezaktywacji kodu identyfikacyjnego podmiotu gospodarczego przez naczelnika urzędu celno-skarbowego, w przypadku gdy podmiot gospodarczy lub pierwszy punkt detaliczny nie uczestniczy w obrocie wyrobami tytoniowymi przez okres co najmniej 6 miesięcy lub dane zawarte we wniosku o wydanie kodu identyfikacyjnego okażą się niezgodne z prawdą. **Jednakże postanowienie to nie powinno być natychmiast wykonalne i powinno podlegać możliwości zaskarżenia, w przypadku gdyby doszło do błędu po stronie właściwego organu. Nie można bowiem doprowadzić do sytuacji, w której podmioty gospodarcze oraz pierwsze punkty detaliczne pozbawione są ochrony prawnej, w tak istotnym zakresie jak posiadanie kodu**

¹ <https://idissuer.pl/facility-edit>

identyfikacyjnego. W szczególności, mając na uwadze, że projektowane przepisy wprowadzają wprost obowiązek posiadania tego kodu przed dokonaniem pierwszej czynności związanej z obrotem wyrobami tytoniowymi (art. 10c ust. 3 i nast. ustawy tytoniowej, zaproponowany w projekcie ustawy) oraz sankcjonują niedochowanie tego obowiązku (grzywna uregulowana w art. 15d ustawy tytoniowej zmienianej w projekcie).

W tym zakresie należałoby **wykreślić** z projektowanego art. 10c ust. 7 ustawy tytoniowej, w zdaniu ostatnim, **sformułowanie „które jest natychmiast wykonalne”** i **dodać** po kropce zdanie: *„Na postanowienie w sprawie dezaktywacji kodu identyfikacyjnego podmiotu gospodarczego służy zażalenie”*.

Powyżej zaproponowana zmiana projektowanego przepisu jest o tyle konieczna, że do postępowania w sprawie dezaktywacji kodów identyfikacyjnych podmiotu gospodarczego mają mieć zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Z kolei zgodnie z art. 236 § 1 Ordynacji podatkowej, na wydane w toku postępowania postanowienie służy zażalenie, wyłącznie wtedy gdy ustawa tak stanowi.

II. Obowiązek przekazywania przez producentów urządzeń do skanowania

1. Ciągłość obowiązku przekazywania urządzeń do skanowania a norma wynikająca z prawa unijnego

Projekt nowelizacji wprowadza nowy art. 10d ust. 8 ustawy tytoniowej. Projektodawca wskazał w uzasadnieniu, iż w przepisie tym niezbędne jest doprecyzowanie pojęcia przekazywania przez producentów dla uczestników rynku wyrobów tytoniowych urządzeń, które są niezbędne do odczytywanego niepowtarzalnego identyfikatora wyrobów tytoniowych w sposób ciągły.

W uzasadnieniu do projektu ustawy, Ministerstwo Finansów wskazało, iż:

„W ocenie producentów wyrobów tytoniowych, wypełnienie tego obowiązku ma jednorazowy charakter i sprowadza się do dostarczenia (zagwarantowania) urządzeń umożliwiających wysyłanie komunikatów do Systemu (np. skanery) na początkowym etapie funkcjonowania Systemu (jednorazowa refundacja). Zarówno z Dyrektywy 2014/40/UE, jak i ze stanowiska podgrupy Komisji Europejskiej wynika, że obowiązek producentów ma charakter ciągły. Komisja Europejska zwraca uwagę, że jednorazowa płatność na rzecz podmiotów gospodarczych nie byłaby zgodna z obowiązkami określonymi w art. 15 ust. 7 Dyrektywy 2014/40/UE, co oznacza, że producenci wyrobów tytoniowych powinni wyposażać podmioty uczestniczące w obrocie wyrobami tytoniowymi w te urządzenia przez cały okres funkcjonowania tych podmiotów w Systemie”.

O ile dyskusyjne jest to, że zastąpienie w tekście ustawy słowa „przekazać”, innym o niemal identycznym znaczeniu „przekazywać” jest faktycznie wystarczającym prawnie instrumentem do przekształcenia obowiązku dostarczania sprzętu przez producentów w obowiązek o charakterze ciągłym, o tyle z uzasadnienia do projektu ustawy jasno wynika, że intencją resortu finansów jest ustanowienie ciągłego obowiązku dostarczania urządzeń skanujących w Polsce. Interpretacja ta jest jednak sprzeczna z art. 15 ust. 7 TPD a także transpozycją tego przepisu przez kraje członkowskie UE.

W rzeczywistości to samo podejście, o którym mowa w uzasadnieniu Ministerstwa Finansów, a mianowicie obowiązek zapewnienia sprzętu na czas nieokreślony, zostało wcześniej rozważone i ostatecznie odrzucone przez Belgię podczas procesu zgłaszania TRIS. Uważamy, że precedens belgijski ma bezpośrednie znaczenie dla obecnej sytuacji w Polsce, w szczególności uzasadnienie, które skłoniło Belgię do odrzucenia wniosku.

Pierwotnie, Belgia zaproponowała następującą zmianę przepisu:

*“Article 2 § 8. Manufacturers of tobacco products shall provide all economic operators involved in the trade of such products from the manufacturer to the last economic operator before the first retailer, including importers, warehouses and transport companies, with the necessary equipment **(current and future)** to record tobacco products purchased, sold, stored, transported or otherwise handled. This equipment shall enable the recorded data to be read and transmitted in electronic form to a data storage facility referred to in Article 4 of this Decree”.*

[Tłumaczenie polskie] „Artykuł 2 § 8. Producenci wyrobów tytoniowych zapewnią wszystkim podmiotom gospodarczym uczestniczącym w obrocie tymi wyrobami - od producenta do ostatniego podmiotu gospodarczego przed pierwszym detalistą, w tym importerom, magazynom i firmom transportowym - niezbędny sprzęt **(obecny i przyszły)** umożliwiający rejestrację zakupionych, sprzedanych, magazynowanych, transportowanych lub w inny sposób obsługiwanych wyrobów tytoniowych. Sprzęt ten powinien umożliwiać odczytanie zarejestrowanych danych oraz ich przekazanie w formie elektronicznej do bazy danych, o której mowa w art. 4 niniejszego dekretu”.

W ramach procedury TRIS w sprawie belgijskiego projektu ustawy, opinię w sprawie ciągłego obowiązku zapewnienia urządzeń wyraziły kraje członkowskie.

Portugalia, w swoim stanowisku do przepisów belgijskich zaprezentowała następujący pogląd:

“By creating an obligation for manufacturers to provide ad aeternum the necessary equipment for the purpose of registering tobacco products, the draft Royal Decree will lead to unpredictable and

continuous compliance costs, with the consequent impossibility for manufacturers to predict costs and plan medium/long term investments. In addition, constant technological developments will make the costs associated with the development, acquisition and distribution of new equipment significant, disproportionately affecting not only smaller manufacturers but also those from other Member States, with this instability due to the increased cost of commercial activity on the part of manufacturers thereby creating unpredictable conditions and contrary to the rule of freedom of establishment²".

[Tłumaczenie polskie] **"Nakładając na producentów obowiązek zapewnienia ad aeternum [na zawsze] sprzętu niezbędnego do celów rejestracji wyrobów tytoniowych, projekt dekretu królewskiego doprowadzi do nieprzewidywalnych i ciągłych kosztów przestrzegania przepisów, co w konsekwencji uniemożliwi producentom przewidzenie kosztów i zaplanowanie średnio- i długoterminowych inwestycji. Ponadto ciągły postęp technologiczny sprawi, że koszty związane z opracowywaniem, nabywaniem i dystrybucją nowego sprzętu będą znaczące, co w nieproporcjonalny sposób dotknie nie tylko mniejszych producentów, ale również producentów z innych państw członkowskich, przy czym ta niestabilność będzie wynikać ze zwiększonych kosztów działalności handlowej po stronie producentów, tworząc w ten sposób nieprzewidywalne warunki i sprzeczne z zasadą swobody przedsiębiorczości".**

Portugalia zwróciła ponadto uwagę na następujące aspekty związane z propozycją zmian w przepisach belgijskich:

(i) Swoboda przedsiębiorczości: Projekt belgijskiego dekretu królewskiego nakłada na producentów bezterminowe obowiązki, co prowadzi do nieprzewidywalnych kosztów przestrzegania przepisów i utrudnia długoterminowe planowanie. Ciągłe aktualizacje technologiczne zwiększają koszty, nieproporcjonalnie dotycząc mniejszych i zagranicznych producentów, naruszając w ten sposób art. 49 TFUE.

(ii) Zbliżenie ustawodawstw: Obowiązki nałożone wyłącznie w Belgii powodują rozbieżności między państwami członkowskimi, powodując nierównowagę konkurencyjną i faworyzując operatorów belgijskich, co jest sprzeczne z unijnymi zasadami harmonizacji.

(iii) Zasada proporcjonalności: Środki wykraczają poza to, co jest konieczne, nakładając na producentów nieograniczone i nieprzewidywalne koszty.

(iv) Sprzeczność z art. 15 ust. 7 dyrektywy w sprawie wyrobów tytoniowych: Producenci są zobowiązani jedynie do zapewnienia sprzętu, a nie pokrycia kosztów

² <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/25882/message/109080/EN>

operacyjnych. Inne podmioty gospodarcze również ponoszą obowiązki w zakresie identyfikowalności i związane z tym koszty wynikające z prawa UE.

Rumunia w swoim stanowisku podkreśliła:

*“The obligation to reimburse all operational costs is an extension that falls outside the scope of the Tobacco Products Directive as well as Article 30 of Regulation 2018/574, which requires that all costs related to the repertoire system be borne by producers. This obligation includes all costs related to the primary depot, the secondary depot and the router, but does **not include all costs related to the maintenance of the equipment provided to the economic operators in the chain** or other costs (personnel or software). **This would mean that producers would have to bear the business costs of other economic operators in the supply chain that cannot be foreseen.** This provision goes beyond the Tobacco Directive and creates barriers to trade as well as a distortion of competition for economic operators in different Member States that may have shorter supply chains, but also a substantial increase in producer expenditure and fragmentation of the internal market³”.*

[Tłumaczenie polskie] *"Obowiązek zwrotu wszystkich kosztów operacyjnych jest rozszerzeniem, które wykracza poza zakres dyrektywy w sprawie wyrobów tytoniowych, a także art. 30 rozporządzenia 2018/574, który wymaga, aby wszystkie koszty związane z systemem repertuarowym ponosili producenci. Obowiązek ten obejmuje wszystkie koszty związane z repozytorium pierwotnym, repozytorium wtórnym i routerem, ale **nie obejmuje wszystkich kosztów związanych z utrzymaniem sprzętu udostępnionego podmiotom gospodarczym w łańcuchu** lub innych kosztów (personelu lub oprogramowania). **Oznaczałoby to, że producenci musieliby ponosić koszty prowadzenia działalności przez inne podmioty gospodarcze w łańcuchu dostaw, których nie można przewidzieć.** Przepis ten wykracza poza dyrektywę tytoniową i tworzy bariery w handlu, a także zakłóca konkurencję dla podmiotów gospodarczych w różnych państwach członkowskich, które mogą mieć krótsze łańcuchy dostaw, ale także powoduje znaczny wzrost wydatków producentów i rozdrobnienie rynku wewnętrznego”.*

Rumunia wydała szczegółową opinię w sprawie zgłoszenia Belgii, biorąc pod uwagę, że jej zdaniem: (i) proponowane środki wpływają na działalność gospodarczą producentów, ponieważ nie są w stanie przewidzieć długoterminowych inwestycji; (ii) proponowane środki wpływają na konkurencję między podmiotami gospodarczymi na jednolitym rynku i

³ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/25882/message/109084/EN>

prowadzą do nierównowagi konkurencyjnej w tym sensie, że podmioty gospodarcze pracujące z krótszym łańcuchem dostaw odniosą korzyści i poniosą niższe koszty w porównaniu z podmiotami współpracującymi z większym łańcuchem podmiotów gospodarczych; (iii) koszty ponoszone przez producentów wzrastają do nieprzewidywalnego poziomu, tworząc bariery w handlu; (iv) proponowany środek prowadzi do rozdrobnienia rynku wewnętrznego poprzez tworzenie różnych norm i wymogów w państwach członkowskich, co może zmniejszyć ogólną skuteczność świadczenia usług transgranicznych i zwiększyć złożoność działania na jednolitym rynku, (v) a producenci są zobowiązani do przestrzegania wymogów specyficznych dla każdego państwa członkowskiego, co prowadzi do znacznego wzrostu kosztów produkcji, a tym samym barier w handlu.

Bulgaria wskazała, iż:

“The draft text notified under No 2024/0257/BE does not comply with the provisions of Directive 2014/40/EU, as **it envisages an extension of the manufacturers’ obligations of tobacco products to secure the equipment** and the operating costs of its maintenance, **obliging manufacturers to invest in other business, thereby placing the next economic operators in the supply chain in a privileged position**. The requirements introduced by the draft would constitute a potential barrier to the functioning of the EU internal market. The requirement for manufacturers of tobacco products **to provide the necessary equipment to all participants in the trade chain, including importers, warehouses and transport companies, shall be associated with costs unpredictable in volume and amount**. This will result in significant investments for these operators that cannot be predicted and planned for⁴”.

[Tłumaczenie polskie] "Projekt tekstu zgłoszony pod numerem 2024/0257/BE nie jest zgodny z przepisami dyrektywy 2014/40/UE, ponieważ **przewiduje rozszerzenie obowiązków producentów wyrobów tytoniowych w zakresie zabezpieczenia sprzętu** i kosztów operacyjnych jego konserwacji, **zobowiązując producentów do inwestowania w inną działalność, stawiając tym samym w uprzywilejowanej pozycji** kolejne podmioty gospodarcze w łańcuchu dostaw. Wymogi wprowadzone w projekcie miałyby stanowić potencjalną barierę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego UE. Wymóg zapewnienia przez producentów wyrobów tytoniowych **niezbędnego sprzętu wszystkim uczestnikom łańcucha handlowego, w tym importerom, magazynom i przedsiębiorstwom transportowym, wiąże się z kosztami, których wielkość i kwota są**

⁴ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/25882/message/109264/EN>

nieprzewidywalne. Będzie to skutkowało znacznymi inwestycjami dla tych operatorów, których nie da się przewidzieć i zaplanować".

Bułgaria zwróciła również uwagę, iż planowany zwrot podmiotom gospodarczym kosztów funkcjonowania systemu śledzenia przez producentów wyrobów tytoniowych doprowadzi do napięć finansowych między różnymi podmiotami w całym łańcuchu dostaw i wpłynie na ustalanie cen wyrobów tytoniowych. Zdaniem tego kraju członkowskiego, planowane zmiany tworzą bariery i ograniczenia w handlu oraz **stworzą warunki do naruszenia reguł konkurencji poprzez stymulowanie producentów do współpracy z mniejszą liczbą podmiotów gospodarczych.** Wprowadzone przepisy postawią również podmioty gospodarcze w Belgii w korzystniejszej sytuacji w porównaniu z podmiotami z pozostałych państw członkowskich, co spowoduje nierówność między nimi i niespójność we wdrażaniu przepisów UE w poszczególnych krajach. Znamienne jest również to, że zdaniem Bułgarii projekt nie określa jasno oczekiwanych korzyści w zakresie poprawy kontroli i zmniejszenia trudności ekonomicznych dla przedsiębiorstwa.

Impact assessment przygotowany przez KE po wdrożeniu dyrektywy⁵ jasno pokazuje, że Komisja Europejska zakładała podział obowiązków między producentów, a innych operatorów gospodarczych, opierając się na rozróżnieniu pomiędzy etapem wdrażania systemu, a fazą jego późniejszego funkcjonowania. W pierwszej fazie, wdrożeniowej, Komisja Europejska wyraźnie wskazuje m.in. obowiązek producentów zapewnienia sprzętu, jednocześnie stwierdzając, że inni operatorzy gospodarczy będą musieli dostosować swoje procedury na tym etapie, aby umożliwić zbieranie i raportowanie danych za pomocą dostarczonego sprzętu (strona 4 impact assesmentu). Integracja tego sprzętu, zdaniem Komisji Europejskiej, powinna zatem być obowiązkiem operatorów innych niż producenci. Dla fazy operacyjnej, czyli etapu, który zaczyna się po uruchomieniu systemu, Komisja Europejska **nie określa już żadnych obowiązków producentów względem innych operatorów gospodarczych w zakresie dostarczonego sprzętu.** Zamiast tego, Komisja Europejska wskazuje, że odpowiedzialność za rejestrowanie określonych danych dotyczących przemieszczania towarów spoczywa wyłącznie na innych operatorach gospodarczych po zakończeniu wdrożenia (strona 5).

Również raport Komisji Europejskiej z marca 2015 r. dotyczący analizy i oceny wykonalności systemów UE w zakresie śledzenia i identyfikacji wyrobów tytoniowych oraz zabezpieczeń, nr EAH/2013/Health/11 2023/S 068-112544⁶, wprost wskazywał, że **niektóre koszty będą musiały być ponoszone przez innych operatorów gospodarczych w łańcuchu dostaw jako koszty prowadzenia przez nich działalności gospodarczej.** Jak wynika z raportu (strona 218) za wyjątkiem pierwotnej inwestycji w sprzęt, która wymagana jest od producentów, wpływ operacyjny zgodności z wymogami rejestracji przyjęcia, przemieszczania czy wysyłki wyrobów tytoniowych będzie miał wpływ na procesy biznesowe operatorów gospodarczych uczestniczących w handlu wyrobami tytoniowymi, w postaci wyższych kosztów operacyjnych działalności gospodarczej. Raport wskazuje wprost, że:

⁵ https://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_sante_694_695_696_ia_da_tpd_en.pdf

⁶ https://health.ec.europa.eu/system/files/2016-11/2015_tpd_tracking_tracing_frep_en_0.pdf

“While TPD Article 15(7) takes into account that the compliance burden for distributors is at least partially shifted to manufactures, it is anticipated that beyond the investment in equipment for the operation of the traceability solution itself, that the operational impact on business processes to comply with requirements to record the receipt, movement and dispatch of tobacco products may result in some operators determining that the cost of the impact does not justify the revenue contributions of tobacco products in their distribution portfolio”.

[Tłumaczenie polskie], „Chociaż w art. 15 ust. 7 dyrektywy w sprawie wyrobów tytoniowych uwzględniono fakt, że obciążenie dystrybutorów związane z przestrzeganiem przepisów zostało przynajmniej częściowo przeniesione na producentów, przewiduje się, że poza inwestycjami w sprzęt do obsługi samego rozwiązania w zakresie identyfikowalności, operacyjne oddziaływanie [obciążenie] na procesy biznesowe w zakresie zgodności z wymogami dotyczącymi rejestrowania odbioru, przepływu i wysyłki wyrobów tytoniowych może spowodować, że niektóre podmioty stwierdzą, że koszt tego oddziaływania [obciążenia] nie uzasadnia udziału w przychodach z wyrobów tytoniowych w ich portfelu dystrybucyjnym”.

Z ww. raportu Komisji Europejskiej jasno wynika, że Komisja odniosła się do obowiązku producentów jako inwestycji w sprzęt, która zgodnie z użytym sformułowaniem oznacza pojedynczą czynność polegającą na wniesieniu wymaganego wkładu finansowego, aby system stał się operacyjny, podczas gdy wyraźnie nakłada na podmioty inne niż producenci późniejsze koszty operacyjne jako koszt prowadzenia przez nie działalności.

Odpowiednio, po otrzymaniu szczegółowej opinii Komisji Europejskiej i innych państw członkowskich, Belgia **ostatecznie zrezygnowała z wprowadzenia jakiegokolwiek zmiany w swoich przepisach** (nawet wyłącznie w odniesieniu do stałego dostarczania przez producentów sprzętu), podobnie jak uczyniła to Hiszpania, która również planowała dokonać zmian w tym zakresie. Jak czytamy ze stanowiska Belgii:

*“Belgium thanks the European Commission and the various Member States for their reactions. **Belgium has decided to follow these opinions and observations. Article 2 of the draft has therefore been deleted.**”*

*[Tłumaczenie polskie] “Belgia dziękuje Komisji Europejskiej i poszczególnym państwom członkowskim za ich reakcje. **Belgia postanowiła przychylić się do tych opinii i uwag. W związku z tym skreśliła się art. 2 projektu**”.*

⁷ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/notification/25882/message/109325/EN>

W tym kontekście warto zauważyć, że żadne państwo członkowskie UE – ani żadne państwo spoza UE dążące do dostosowania się do dyrektywy TPD, takie jak Ukraina, Serbia czy Szwajcaria – nie przyjęło podejścia o ciągłości finansowania urzędów. **Obecnie cały rynek wyrobów tytoniowych UE od wdrożenia TPD, funkcjonuje w obecnym paradygmacie jednorazowego pokrycia kosztów nabycia urzędów.** Zmiana normy prawnej wywodzonej z niezmienionej jednostki przepisu redakcyjnego, bez istotnych zmian okoliczności, nie ma uzasadnienia normatywnego i kłóci się z zasadą pewności prawa, która jest wartością tak prawa unijnego⁸, jak i polskiego porządku konstytucyjnego⁹, a oznaczać musi umożliwienie jednostkom podjęcia odpowiednich działań celem zachowania się zgodnego z nakazem, zakazem albo uprawnieniem wynikającym z normy prawnej i możliwości kierowania swoim postępowaniem w zaufaniu do władzy publicznej, w szczególności będąc chronionymi przed arbitralnymi decyzjami.

Podkreślić należy, że żaden kraj członkowski, nie wprowadził regulacji w sposób odmienny od językowego brzmienia dyrektywy.

Wszystkie akty krajów członkowskich posługują się jedynie odpowiednikiem angielskiego słowa „provide”. W obrocie prawnym państw członkowskich nie istnieje wiążący dokument prawny, który w sposób wiążący wskazuje na interpretację zaprezentowaną przez Projektodawcę. Analiza porównawcza ustawodawstwa w innych państwach członkowskich, takich jak Francja, Hiszpania itp., pokazuje, że wszystkie państwa członkowskie odzwierciedliły dokładne brzmienie przepisu art. 15 ust. 7 TPD, podobnie jak miało to miejsce w przypadku art. 10a ust. 8 ustawy tytoniowej, który proponuje się w całości zastąpić nowym art. 10d ust. 8.

Dla przykładu, artykuł L3512-23¹⁰ Kodeksu Zdrowia Publicznego we Francji stanowi następująco:

*« Article L3512-23 - Code de la santé publique – Légifrance :
VII.-Les fabricants et importateurs de produits du tabac fournissent gratuitement à toutes les personnes concernées par le commerce de ces produits, du fabricant au dernier opérateur avant le premier détaillant, y compris les importateurs, entrepôts et sociétés de transport, l'équipement nécessaire pour enregistrer les produits du tabac achetés, vendus, stockés, transportés ou soumis à toute autre manipulation. Cet équipement permet de lire les données enregistrées et de les transmettre sous forme électronique à l'installation de stockage de données mentionnée à l'article L. 3512-24 ».*

Tłumaczenie w celach informacyjnych (wersja angielska):

⁸ Zob. wyrok TSUE z 25 lipca 2018 r., C-239/17, Gert Teglgaard i Fløjstrupgård I/S p. Fødevareministeriets Klagecenter, ECLI:EU:C:2018:597, pkt 52.

⁹ Zob. wyrok TK P 3/00 z 14 czerwca 2000 r.

¹⁰ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000037526572/

“Article L3512-23

*VII. Tobacco product manufacturers and importers **shall provide**, free of charge, to all parties involved in the trade of these products—from the manufacturer to the last operator before the first retailer, including importers, warehouses, and transport companies—the equipment necessary to record tobacco products that are purchased, sold, stored, transported, or otherwise handled. This equipment must be capable of reading the recorded data and transmitting it electronically to the data storage facility mentioned in Article L. 3512-24”.*

W Hiszpanii, art. 21 ust. 7 dekretu królewskiego nr 579/2017¹¹ stanowi następująco:

„Article 21.7. Los fabricantes de productos del tabaco deberán suministrar a todos los operadores económicos que participen en el comercio de productos del tabaco, desde el fabricante hasta el último operador económico anterior al primer establecimiento minorista, incluidos los importadores, los almacenes y los transportistas, el equipo necesario para registrar los productos del tabaco adquiridos, vendidos, almacenados, transportados o manipulados de cualquier otra forma. El equipo deberá poder leer y transmitir los datos electrónicamente a una instalación de almacenamiento de datos conforme al apartado 8”.

Tłumaczenie w celach informacyjnych (wersja angielska):

“Article 21.7. Tobacco product manufacturers must provide all economic operators involved in the trade of tobacco products—from the manufacturer to the last economic operator before the first retail establishment, including importers, warehouses, and transporters—with the necessary equipment to record the tobacco products that are acquired, sold, stored, transported, or otherwise handled. The equipment must be capable of reading and electronically transmitting the data to a data storage facility in accordance with paragraph 8”.

Zwrócić jednocześnie należy uwagę na Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/574 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie norm technicznych dotyczących ustanowienia i funkcjonowania systemu identyfikowalności wyrobów tytoniowych, które w artykule 30 wprost wskazuje, że **wszystkie koszty dot. repozytorium danych o wyrobów tytoniowych, które wynikają z jego utworzenia, eksploatacji i konserwacji, są pokrywane przez producentów i importerów wyrobów tytoniowych:**

„1. Wszystkie koszty zwyczajne związane z systemem repozytoriów, o którym mowa w art. 24 ust. 1, łącznie z tymi, które wynikają z jego

¹¹ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-6585>

utworzenia, eksploatacji i konserwacji, są pokrywane przez producentów i importerów wyrobów tytoniowych. Koszty te są sprawiedliwe, rozsądne oraz proporcjonalne:

a) do świadczonych usług; oraz

b) do liczby niepowtarzalnych identyfikatorów zamówionych w danym okresie.

2. Koszty zwyczajne - odpowiednio - ustanowienia, eksploatacji i konserwacji repozytorium wtórnego i routera są przenoszone na producentów i importerów wyrobów tytoniowych za pośrednictwem opłat pobieranych od nich przez dostawców repozytoriów pierwotnych.

3. Wszystkie koszty nadzwyczajne związane z operacjami powtórnego przetwarzania, o których mowa w art. 28 ust. 4, pobierane przez dostawcę repozytorium wtórnego od dostawcy repozytorium pierwotnego, który złożył wniosek, muszą być sprawiedliwe, rozsądne i proporcjonalne do świadczonych usług. Dostawca repozytorium wtórnego ponosi jednak sam wszelkie koszty nadzwyczajne operacji powtórnego przetwarzania, o których mowa w art. 28 ust. 4, w zakresie, w jakim jest odpowiedzialny za przyczyny prowadzące do operacji ponownego przetwarzania”.

Skoro więc ustawodawca unijny, w ramach szerokopojętego systemu identyfikacji wyrobów tytoniowych, posłużył się takim doprecyzowaniem jak „wszystkie koszty”, a w przypadku art. 15 ust. 7 TPD nie zastosowano takiej techniki legislacyjnej, to nie można rozszerzająco interpretować tego przepisu w sposób zakładający nieistniejący w nim obowiązek. TSUE, wskazując na zasady wykładni systemowej jako podstawowej zasady wykładni prawa unijnego, wskazywał, iż służy ona odczytywaniu jednostek redakcyjnych przepisów UE jako całości i zakazowi wprowadzania różnic co do znaczenia pojęć użytych, w szczególności w ramach jednej jednostki redakcyjnej – co ma także zastosowanie szersze, w ramach jednego system regulującego dany wycinek stosunków społecznych. Mając na uwadze powyższe oraz zasadę racjonalnego działania ustawodawcy, gdyby **ustawodawca unijny zakładał taki obowiązek uregulowałby go w sposób analogiczny jak w art. 30 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji 2018/574.** Nieuprawnione jest interpretowanie aktów normatywnych z pominięciem uznanych zasad wykładni prawa unijnego, ze względu na niemające mocy wiążącej pisma, stanowiska lub komunikaty.

2. Proporcjonalność i egzekwowalność obowiązku ciągłego dostarczania urządzeń na gruncie krajowym

Proponowany w projekcie ustawy ciągły obowiązek dostarczania urządzeń, o którym mowa w dodawanym art. 10d ust. 8 ustawy tytoniowej, uznać należy za **wprowadzanie ograniczenia w swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej.** W efekcie, każde takie ograniczenie, zgodnie z art. 20 w zw. z art. 22 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, musi spełniać wymogi testu proporcjonalności, na co wprost wskazywał TK: „*Ustawa zasadnicza niezbędną przesłanką legalnego ograniczenia wolności działalności gospodarczej czyni szczególny, czy*

*też kwalifikowany, rodzaj interesu publicznego, mianowicie interes «ważny». Ustawodawca musi zatem każdorazowo wykazać, iż ograniczenie wolności działalności gospodarczej służy ochronie szczególnie istotnego interesu publicznego. **Konieczność ograniczenia tej wolności jest uzasadniona, o ile ustanawiane ograniczenia są zgodne z zasadą proporcjonalności, a więc: zastosowane środki prowadzą do zamierzonych celów, są niezbędne dla ochrony interesu, z którym są powiązane, skutki ograniczeń są proporcjonalne do ciężarów nakładanych na obywatela. Z zasady proporcjonalności wynika wymóg doboru takiego środka ograniczenia wolności lub praw, który służyłby osiągnięciu zamierzonego celu, z uwzględnieniem postulatu adekwatności**”¹².*

Z perspektywy powyższego testu, obowiązek ciągłego „przekazywania urządzeń” nie realizuje żadnego z postulowanych przez zasadę proporcjonalności wymogów. **Po pierwsze, resort finansów nie wykazał, iż istnieje realny powód dodatkowego obciążenia producentów, tj. że obecna praktyka nie zapewnia ciągłości odczytywania niepowtarzalnego identyfikatora wyrobów tytoniowych.** Obecnie wymóg ten realizowany jest przez producentów autonomicznie przez Pojedynczy Punkt Kontakt (Single-Point-Of-Contact (SPOC) w postaci dedykowanej spółki SGS Group Management Ltd. Uczestniczy w nim 35 producentów wyrobów tytoniowych z całej Europy i umożliwia on podmiotom występującym w łańcuchu dostaw występowanie o finansowanie, aby wyposażyć się w wybrane przez siebie urządzenia niezbędne do wypełnienia obowiązków w zakresie identyfikowalności wyrobów tytoniowych. Do tej pory z modelu SPOC skorzystało około 14 000 operatorów gospodarczych, co - wg naszej wiedzy - stanowi ponad 90% operatorów gospodarczych w całej UE. Część operatorów wykorzystwała otrzymane środki na budowę własnych systemów lub modernizację istniejących, inni zdecydowali się na zakup nowego rozwiązania, wybierając spośród różnych ofert dostawców urządzeń. Tym samym producenci nie ponoszą odpowiedzialności za takie kwestie jak jakość urządzeń skanujących czy jakiegokolwiek usługi dodatkowe, za które odpowiadają wyłącznie odpowiedni dostawcy.

Niemniej, aby zapewnić sprawiedliwe traktowanie podmiotów gospodarczych w całej UE, model SPOC pozostaje obecnie otwarty w celu zapewnienia finansowania nowo utworzonym podmiotom gospodarczym prowadzącym handel wyrobami tytoniowymi oraz uprawnionym podmiotom, które spóźniają się z wnioskiem o zwrot kosztów sprzętu. **Model ten przetrwał zarówno kontrolę praktyczną, jak i prawną i jest z powodzeniem stosowany od ponad sześciu lat we wszystkich państwach członkowskich UE, dostarczając mocnych dowodów na jego zgodność z obowiązującym prawodawstwem.** Podważenie jedyne go wykonalnego rozwiązania polegającego na zapewnieniu podmiotom gospodarczym niezbędnego sprzętu do śledzenia ruchu i pochodzenia spowodowałoby niepewność i zakłócenia, ze szkodą dla wszystkich zainteresowanych podmiotów w UE.

Co potwierdza samo SGS wskazać należy, że: (i) każdy podmiot gospodarczy, który korzystał z SPOC, miał tylko jedno zbiorcze roszczenie w odniesieniu do papierosów i papierosów do samodzielnego skręcania papierosów oraz odpowiednio jedno roszczenie w odniesieniu do

¹² Wyrok TK z 17 grudnia 2003 r., SK 15/02.

innych wyrobów tytoniowych, oraz (ii) **żadne państwo członkowskie UE nie zażądało od SGS ciągłej płatności za skanery lub związane z nimi oprogramowanie.**

Warto zaznaczyć, że sprzęt do rejestrowania wyrobów tytoniowych, może być wykorzystywany do skanowania wszystkich produktów tytoniowych, niezależnie od typu czy producenta. To z kolei oznacza konieczność podziału kosztów sprzętu między wszystkimi producentami wyrobów tytoniowych. Gdyby ustawodawca unijny zamierzał wprowadzić ciągły (a nie jednorazowy) obowiązek dostarczania sprzętu do operatorów gospodarczych, winien on określić minimalne wymagania tejże współpracy, podobnie jak miało to miejsce w odniesieniu do systemu repozytorium.

Projektodawca nie wykazał jak ten model, autonomicznie wykształcony przez branżę celem realizacji ustawowych obowiązków, jest niewystarczający i dlatego zmiana regulacyjna jest niezbędne – kłóci się to z rządowym planem gospodarczym na rok 2025 „Polska. Rok przełomu“, a w szczególności jego filarem VI: Wsparcie dla biznesu i deregulacja¹³. Co więcej propozycja Ministerstwa Finansów sprowadzająca się jedynie do zmiany jednego słowa „przekazać” na „przekazywać”, stawia to pod znakiem zapytania sens tej regulacji, skoro w świetle deklaracji Ministerstwa Finansów, nie zmienia stanu obecnego. **Zarówno zasada proporcjonalności, jak i tak ważna dla rządu idea deregulacji wymagają, by ustawodawca podejmował interwencje legislacyjne wyłącznie wtedy, gdy jest to niezbędne, a ciężar tego dowodu spoczywa na projektodawcy, co w przedmiotowym przypadku nie zostało wykazane.**

Po drugie, nie spełnia on postulatu adekwatności, gdyż nie jest wiadome w jaki sposób należy „przekazywać” urządzenia w sposób „ciągły”. W efekcie zarówno producenci, jak i organy władzy publicznej egzekwujące w przyszłości te obowiązki nie będą w stanie zweryfikować, czy obowiązek został spełniony i w którym momencie. W szczególności mając na uwadze fakt, że urządzenia mogą być wykorzystywane do skanowania wszystkich produktów tytoniowych, niezależnie od typu czy producenta, realizacja obowiązku przez któregośkolwiek z nich, spowoduje zwolnienie z obowiązków pozostałych producentów wyrobów tytoniowych. Brak precyzyjnych przepisów w tym zakresie może prowadzić do:

(i) rozbieżności interpretacyjnych i niespójności między właściwymi organami kontroli, co spowoduje niepewność prawną dla uczestników rynku wyrobów tytoniowych, zarówno producentów, jak i operatorów w łańcuchu dostaw, a także dla samych organów kontrolnych oraz

(ii) faktycznej niewykonalności przepisu, który nie będzie egzekwowalny.

W tym zakresie, skoro nie wiadomo jak osiągnąć zakładany przez Ministerstwo cel i zrealizować obowiązek, trudno mówić o adekwatności wprowadzanych regulacji. W tym kontekście przypomnieć należy także wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadę określoności prawa, zgodnie z którą przepis należy formułować w taki sposób, by organy stosujące te przepisy, zwłaszcza gdy są to organy administracji publicznej, nie miały dowolności w ocenie

¹³ <https://www.gov.pl/web/premier/polska-rok-przelomu--premier-przedstawil-plan-gospodarczy-na-2025-rok>

realizacji i sankcjonowaniu danego obowiązku, gdyż czyni to z nich faktycznie organy prawotwórcze¹⁴. **W sytuacji, w której resort zakłada „ciągłość” przekazywania nie istnieje faktycznie realny moment, w którym sam producent może zorientować się, że obowiązek ten został całkowicie spełniony.**

W powyższym kontekście – braku pewności prawnej co do prawidłowości realizacji obowiązku - zwrócić należy uwagę także na projektowany art. 10h ust. 4 ustawy tytoniowej, zgodnie z którym podmiot kontrolujący producenta, w przypadku kontroli realizacji obowiązku „ciągłego” przekazywania, sporządza protokół zawierający dane o przeprowadzonej kontroli i stwierdzonych w jej toku nieprawidłowościach, który następnie przekazują naczelnikowi urzędu celno-skarbowego właściwemu do wydania decyzji, o karze pieniężnej. **Równocześnie z brzmienia tego przepisu nie wynika obowiązek sporządzenia i przekazania podmiotowi kontrolowanemu protokołu w sytuacji, gdy nieprawidłowości nie występują.** Nie dość, że Projektodawca odstępuje od ogólnych zasad kontroli przedsiębiorców wynikających z przepisów ustawy Prawo Przedsiębiorców, to dodatkowo pozbawia podmioty kontrolujące jakiegokolwiek urzędowego potwierdzenia realizacji tego obowiązku. Niezwykle istotny jest także kolejny ustęp projektowanego przepisu, który zawiera upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu danych, jakie powinien zawierać protokół. **Równocześnie w przepisie ustawowym nie precyzuje choćby minimalnego zakresu tych danych, które będą ujawniane w protokole, a więc będą *de facto* przedmiotem kontroli.** Sprawia to, że Projektodawca przesuwą kryteria kontroli i dane z niej wynikające, które są ujawniane naczelnikowi urzędu celno-skarbowego całkowicie na poziom aktu wykonawczego. Prowadzi to do nadania regulacji ustawowej charakteru blankietowego, tzn. do „pozostawienia organowi upoważnionemu możliwości samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich uregulowań ani wskazówek”¹⁵. Jest to wprost naruszenie art. 92 Konstytucji, gdyż, jak wskazuje Rządowe Centrum Legislacji, „przekazanie do uregulowania aktem wykonawczym warunków, w przypadku gdy oznaczają one zasady, prawa i obowiązki, a także normy postępowania, może prowadzić do uznania takiej techniki legislacyjnej za niewłaściwą. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podział materii na materię ustawową i podustawową w taki sposób, że kwestie zasadnicze dla założeń ustawy nie podlegają wyraźnej i precyzyjnej regulacji ustawowej, lecz zostają przekazane blankietowo do uregulowania aktem podustawowym jest uznawany jako nie do przyjęcia”¹⁶.

Po trzecie, całkowite przerzucenie na producenta kosztów gospodarczych działalności odrębnego podmiotu gospodarczego jest działaniem nieproporcjonalnym do założonych celów. Jeśli celem regulacji jest zapewnienie identyfikowalności wyrobów w całym łańcuchu dostaw nie ma racjonalnych powodów, by producent nie tylko partycypował w kosztach

¹⁴ Wyrok TK z 11 maja 2004 r., K 4/03.

¹⁵ Wyrok TK z: 24 marca 1998 r., K 40/97.

¹⁶ G. Scholz, M. Plachimowicz, *Posługiwanie się sformułowaniami „określi warunki” albo „określi szczegółowe warunki” w upoważnieniach do wydania aktu wykonawczego*, https://rcl.gov.pl/wp-content/uploads/2020/11/artykul_24.pdf

innych podmiotów, ale ponosił ryzyko np. w przypadku zniszczenia urządzenia przez pracownika podmiotu trzeciego czy niewłaściwego wykorzystania tego urządzenia. **Rodzi to też pole do nadużyć finansowych, gdyż producent nie posiada możliwości weryfikacji realności potrzeb podmiotu trzeciego.** Projektodawca nie przewidział żadnych zabezpieczeń w tym zakresie. Wszystko to prowadzi do wniosku, że **projektowana regulacja nie spełnia także tzw. zasady proporcjonalności *sensu stricto*.**

Poza bezpośrednimi konfliktami prawnymi, jakie stwarza komentowana część Projektu z obowiązującym prawodawstwem UE i zasadami polskiego porządku prawnego, rodzi ona również istotne wątpliwości co do potencjalnych negatywnych skutków, jakie może ona mieć w związku z niepewnością prawa i nielegalnym handlem wyrobami tytoniowymi.

Jeżeli podmioty gospodarcze są przekonane, że producenci są stale zobowiązani do pokrywania kosztów sprzętu do identyfikowalności, stwarza to znaczne ryzyko nadużyć i oszustw, przy braku skutecznego mechanizmu regulacyjnego. **Takie podejście podważyłoby pewność prawa i zdestabilizowałoby system identyfikowalności, potencjalnie zachęcając niektóre podmioty do stosowania niepożądanych praktyk. Projektowana ustawa nie ustanawia żadnego nadzoru w odniesieniu do wniosków podmiotów gospodarczych o zwrot kosztów wymiany sprzętu lub konserwacji.** Bez pełnej przejrzystości, jasnego nadzoru, polityka ta umożliwiłaby praktyki korupcyjne i naraziłaby branżę na bezpodstawne roszczenia dotyczące nowego sprzętu. **Ten brak kontroli podważyłby zaufanie do systemu i zagroziłby jego integralności i długoterminowej stabilności.**

Co więcej, sytuacja ta może prowadzić do niepotrzebnych postępowań sądowych i administracyjnych, co rodzi krytyczne pytania: Jak system śledzenia będzie funkcjonował w międzyczasie? Kto dostarczy sprzęt? Kto jest odpowiedzialny za jego stan? A jaka będzie jakość i wiarygodność danych zbieranych do czasu rozstrzygnięcia takich sporów? Należy również podkreślić, że wszelka wykładnia przepisów unijnych lub krajowych należy wyłącznie do sądów krajowych, a w przypadku prawa UE do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a nie do organów administracyjnych czy nieformalnych opinii. Proponowany projekt nowelizacji stwarza **sytuację możliwej poważnej niepewności prawa, umożliwiając podmiotom gospodarczym przypisywanie nieprzestrzegania ich obowiązków w zakresie śledzenia ruchu i śledzenia transakcji, nieprawidłowemu działaniu lub niedostępności sprzętu, przenosząc odpowiedzialność na producentów.** Bez jasnej odpowiedzialności za utrzymanie sprzętu podczas jego funkcjonowania w systemie, **podmioty gospodarcze niebędące producentami mogą wykorzystywać kwestie techniczne jako usprawiedliwienie niespełnienia wymogów w zakresie śledzenia ruchu i pochodzenia.** To potencjalne nadużycie stworzyłoby lukę prawną, która mogłaby zostać wykorzystana przez nielegalnych przedsiębiorców i w konsekwencji zakłócić sprawne funkcjonowanie legalnego rynku wewnętrznego.

Branża nie może być pociągnięta do odpowiedzialności za nieprawidłowe działanie lub niewłaściwe wykorzystanie technologii skanowania przez podmioty gospodarcze, które są odpowiedzialne za rejestrowanie informacji dotyczących identyfikowalności w systemie. Wręcz przeciwnie, aby zapewnić stabilne funkcjonowanie systemu w sposób, w jaki miał on

funkcjonować od samego początku – zwalczanie nielegalnych wyrobów tytoniowych, podmioty gospodarcze (korzystające z usług dostawców technologii skanowania na podstawie gwarancji) muszą być odpowiedzialne za ciągłą eksploatację i konserwację tych technologii, aby wypełnić swoje zobowiązania UE w zakresie identyfikowalności.

Mając na uwadze powyższe, wnioskujemy o odstąpienie od wprowadzenia nowego art. 10d ust. 8. Jednocześnie, z uwagi na wagę projektu oraz szeroki zakres zmian, zwracamy się z prośbą o zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej, tak abyśmy mogli przedstawić dodatkową argumentację wynikającą z praktycznego funkcjonowania systemu Track & Trace, a także zidentyfikowanych przez nas ryzyk.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Aktualny wydruk z centralnego rejestru KRS
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych
zgłoszenia dokonanego dnia**

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ		
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia		
(podpis)		

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw, w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.